

Toplumcu Düşünce Enstitüsü

Değerlendirme Notu

Değerlendirme Notu/14-001
Hazırlayan: Osman KORUTÜRK

3 Ekim 2014

Türk Dış Politikası ve Irak-Suriye Tezkeresi *

***Bu Değerlendirme Notu, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Türk Silahlı Kuvvetlerinin sınır ötesi operasyonlarda görevlendirilmesi ve Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yabancı silahlı kuvvetlerin konuşlanmasına izin talebi konusunda hazırlanan Başbakanlık Tezkeresi'nin, 2 Ekim 2014 tarihinde TBMM'de görüşülmesi ile ilişkili olarak yapılan konuşmanın metnidir.**

“Değerli milletvekilleri,

Bugün görüşmekte olduğumuz tezkere konusunda Cumhuriyet Halk Partisinin görüşleri Adana Milletvekili Sayın Faruk Loğoğlu tarafından çok etraflı bir şekilde, çok doğru gerekçelerle Meclis zabıtlarına değil tarihe geçecek şekilde açıklanmıştır. Ben bunları yeniden tekrarlayacak değilim. Birkaç konu üzerinde duracağım, eksik kalmış noktalar değil ama daha fazla vurgulanabilecek noktalar diye düşünüyorum.

1 Mart tezkeresiyle ilgili olarak yazılmış tuğla gibi kitaplar var arkadaşlar, okumanızı tavsiye ederim. Amerika'yla yapılmış olan uzun müzakereleri yazıyor; bu askerler nasıl gelecek, nasıl gidecek, nerede duracak, nerede kalkacak, neye tabi olacak.

Bakın, size ben 1 Mart 2003 tezkeresinde bunlar nasıl geçmiş, bir göstereyim. Askerlerin gelişyle ilgili olarak sayı veriyor, "60 bini geçmeyecek miktarda" diyor. Uçaklar için sayı veriyor, "255 uçak" diyor. Bunların kalış süreleri için süre veriyor, "altı ay" diyor. Bunların hiçbirisi yok burada.

"Yabancı askerler gelecek." Niye gelecek? Hangi yabancı askerler gelecek? Hangi hukuka tabi olacak? Ne zaman gidecek? Böyle bir şey olabilir mi?

Sizin 1 Mart 2003 tezkeresine oy vermeyen milletvekili arkadaşlarınız aranızda vardır, biliyorum, burada da bunu bir daha düşünün, vicdanlarınıza hitap ederek düşünün.

Bakın, geçen sene bir torba kanun geçti bir gece geç vakit, o torba kanunda Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmetler Kanunu'nun askerlik yükümlülüğüyle ilgili maddesinde bir değişiklik yapıldı. Ben çıktım, bu kürsüde size söyledim, "Çok yanlış bir değişiklik yapıyorsunuz burada." diye, çünkü yükümlü askerlik... Orada diyordu ki: "Vatan savunması için harp sanatını öğrenme ve yapma yükümlülüğüdür." "Vatan savunması" sözünü oradan çıkarttınız. O nasıl kaldı?

Şimdi Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun içerisinde diyor ki: "Askerlik yükümlülüğü harp sanatını öğrenmek ve yapmak zorunluluğudur." Böyle bir şey olabilir mi? Harp sanatını öğrenmek ve yapmak. Ne için öğrenmek ve yapmak? IŞİD'e karşı mücadele için

taşeron sıfatıyla Amerika'nın gitmediği arazilere çıkmak, oralarda can vermek için. Bunu acaba onun için mi yaptınız? Şimdi bir şüphe doğuyor! Bu nasıl iş arkadaşlar?

Şimdi, burada, bakıyorsunuz, gene birtakım anlamsız şeyler var tezkerenin kendi içinde, girişinde değil.

Diyor ki: "Kitlesel göç gibi muhtemel risklere karşı..." Arkadaşlar, bunu kim yazmış, şaka mı yapıyor?

Kitlesel göç gibi muhtemel risk. Hangi muhtemel risk? 1,5 milyon Suriyeli Türkiye'de sürünüyor. Kırmızı ışıktadır duramıyoruz arabayla, gelip camı silenden para isteyeneye kadar. Yazık değil mi bu insanlara, niye burada oldular?

Adalet ve Kalkınma Partisi adına yapılan konuşmalarda deniliyor ki "İŞİD'in, İŞİD terör örgütünün ve diğer örgütlerin buralarda kök salmasının sebebi Suriye bataklığıdır." Suriye bataklığının sebebi nedir?

Suriye bataklığının sebebi, şu anda Başbakanınız olan eski Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun hayalci politikaları, yanlış politikaları, bütün o terör örgütlerini buraya getirmesi. Onu niye görmüyorsunuz?

"Gelişmelerin seyrine göre ileride telafisi güç bir durumla karşılaşmamak için..." Arkadaşlar, bundan daha telafisi güç bir durum olabilir mi? Şu anda içinde bulunduğumuz durumdan telafisi daha güç bir durum düşünebiliyor musunuz? "İleride telafisi güç duruma düşeceğiz." diyorsunuz. Farkında mı değil acaba bunu yazarlar, bu nasıl iş? Dışişleri Bakanlığı benim kendi kurumum, onlara da mı göstermediniz?

"İleride telafisi güç bir durumla karşılaşmamak için süratli ve dinamik bir politika izlemek için...", "...yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması ve Hükûmetin belirleyeceği esaslara göre kullanılması..." Hükûmetin belirleyeceği esaslara göre yabancı güçleri kullanmak çok zor. Yabancı güçler Hükûmetin belirleyeceği esaslara göre kullanılmadığı içindir ki 1 Mart Tezkeresi'nde çok büyük sıkıntılar çıktı ve çok şükür ki Büyük Millet Meclisinin çok şerefli ve tutarlı bir davranışıyla bu tezkere kabul edilmedi.

Şimdi bunun da kabul edilmemesi lazım arkadaşlar. Vicdanınıza sorun. Askeri dışarı göndermeye gerek var mı İŞİD'le mücadele etmek için? Yok.

Koalisyon kuruldu mu? Kuruldu. Koalisyonun -demin Adalet ve Kalkınma Partisi adına izah edildiği üzere- bir güvenli bölge kurma kararı var mı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinden çıkan? Yok.

Böyle bir karar olmayınca nereye, kimi göndereceksiniz? Eğer Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi böyle bir karar çıkartırsa, siz de bu karara uygun olarak oraya asker göndermeyi düşünürseniz, burada Danışma Kurulumuz var, toplanır, on dakika içerisinde karar verir; bir saat içerisinde Büyük Millet Meclisi toplanır, bir tezkere çıkartır, oraya bunu veririz ama bugün bu karanlık tablonun içerisinde size açık çek veremeyiz. Size açık çek verenler de vicdanlarıyla baş başa kalırlar.

Bakın, Başbakan Sayın Genel Başkanımıza hitaben diyor ki: "Kılıçdaroğlu'nu uyarıyorum, eğer Cumhuriyet Halk Partisi bu tezkereye 'hayır' oyu verirse tarih Cumhuriyet Halk Partisinin adını IŞİD'le beraber yazar."

Bakın arkadaşlar, çok açık söylüyorum, ben de Başbakanı uyarıyorum: Eğer bu tezkere geçer, bu tezkere dolayısıyla yurt dışına asker gönderilir, orada bir tek askerimiz can verirse bu tarihe geçmekle bitmez, bu Başbakanı Yüce Divana götürür.

Eğer bu tezkere geçer, bu tezkere dolayısıyla yurt dışında egemen bir ülkenin varlığına kast edecek şekilde Silahlı Kuvvetlerimiz harekete geçerse bu da tarihle bitmez, bunun da sonu Uluslararası Adalet Divanıdır, Uluslararası Ceza Divanıdır.

Bütün bu konularda Hükûmeti de uyarıyorum, sizleri de uyarıyorum: Bu tezkere çok vahim bir savaş tezkeresi, böyle bir tezkereyi kabul etmeyin arkadaşlar, böyle bir tezkereyi bırakın gitsin. Gerekliği takdirde toplanırız, bu tezkereyi, belli şartlar altında hangi asker nereye gelecek, nereden gidecek, nerede oturacak, nerede kalkacak, ne yiyecek, ne içecek ona bakarız, öyle kabul ederiz ama şu şekilde bu tezkere kabul edilemez. Ederseniz hepiniz tarih önünde ciddi surette sorumlu olursunuz. Bunlara bir kere daha dikkatinizi çekiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.”